

SERVICE PUBLIC FEDERAL MOBILITE ET TRANSPORTS

[C – 2023/47231]

9 NOVEMBRE 2023. — Arrêté royal approuvant le contrat de gestion entre l'Etat et la société anonyme de droit public bpost relatif aux obligations de service postal universel pour la période 2024-2028

PHILIPPE, Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, Salut.

Vu la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques, les articles 3 à 6 ;

Vu la loi du 26 janvier 2018 relative aux services postaux, article 14, § 2 ;

Vu l'avis de l'inspecteur des Finances, donné le 30 juin 2023 ;

Vu l'accord de la Secrétaire d'Etat au Budget, donné le 1 septembre 2023 ;

Vu la soumission du projet de contrat de gestion pour concertation à la Commission paritaire de bpost le 31 août 2023;

Vu l'approbation à l'unanimité du Conseil d'administration de bpost du 3 août 2023;

Sur la proposition de la Ministre de la Poste et de l'avis des Ministres qui en ont délibéré en Conseil,

Nous avons arrêté et arrêtons :

Article 1er. Le contrat de gestion relatif aux obligations de service postal universel, entre l'Etat et la société anonyme de droit public bpost, dont le texte est repris en annexe au présent arrêté, est approuvé.

Ce contrat produit ses effets le 1er janvier 2024.

Art. 2. Le présent arrêté royal entre en vigueur le 1er janvier 2024.

Art. 3. Le ministre de la Poste est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Donné à Bruxelles, le 9 novembre 2023.

PHILIPPE

Par le Roi :

La Ministre de la Poste,
P. DE SUTTER

ANNEXE : contrat de gestion entre l'Etat et la société anonyme de droit public bpost relatif aux obligations de service postal universel pour la période 2024-2028

FEDERALE OVERHEIDSDIENST MOBILITEIT EN VERVOER

[C – 2023/47231]

9 NOVEMBER 2023. — Koninklijk besluit tot goedkeuring van het beheerscontract tussen de Staat en de naamloze vennootschap van publiek recht bpost betreffende de universele postdienstverplichtingen voor de periode 2024-2028

FILIP, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, artikelen 3 t.e.m. 6 ;

Gelet op de wet van 26 januari 2018 betreffende de postdiensten, artikel 14, § 2;

Gelet op het advies van de inspecteur van Financiën, gegeven op 30 juni 2023;

Gelet op de akkoordbevinding van de Staatssecretaris voor Begroting, gegeven op 1 september 2023;

Gelet op de voorlegging van het ontwerp van beheerscontract voor overleg aan het Paritair Comité van bpost op 31 augustus 2023;

Gelet op de unanieme goedkeuring door de Raad van Bestuur van bpost op 3 augustus 2023;

Op voordracht van de Minister van Post en op het advies van de in Raad vergaderde Ministers,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

Artikel 1. Het beheerscontract betreffende de universele postdienstverplichtingen, tussen de Staat en de naamloze vennootschap van publiek recht bpost, waarvan de tekst is opgenomen als bijlage bij dit besluit, wordt goedgekeurd.

Dit contract heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2024.

Art. 2. Dit koninklijk besluit treedt in werking op 1 januari 2024.

Art. 3. De minister van Post is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, 9 november 2023.

FILIP

Van Koningswege :

De Minister van Post,
P. DE SUTTER

BIJLAGE : beheerscontract tussen de Staat en de naamloze vennootschap van publiek recht bpost betreffende de universele postdienstverplichtingen voor de periode 2024-2028

TWEEDE BEHEERSCONTRACT

betreffende de universele postdienstverplichtingen

(periode 2024-2028)

Gelet op artikelen 3 t.e.m. 6 van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, zoals gewijzigd;

Gelet op artikel 14, §2 tot §5, artikel 16, §1, derde lid, en artikel 13, §1 van de wet van 26 januari 2018 betreffende de postdiensten;

Gelet op de voorlegging van het ontwerp van beheerscontract voor overleg aan het Paritair Comité van bpost op 31 augustus 2023;

Gelet op het advies van de Raad van het BIPT van 12 september 2023;

Gelet op de goedkeuring door de Raad van Bestuur van bpost van 3 augustus 2023;

Overwegende dat het noodzakelijk is om een kwaliteitsvolle universele postdienst te garanderen, toegankelijk voor iedereen, en om de continuïteit van de aanbieding van deze dienst te verzekeren;

Overwegende dat bpost door artikel 14, §1, van voornoemde wet van 26 januari 2018 werd aangeduid als aanbieder van de universele dienst tot 31 december 2018;

Overwegende dat artikel 14, §2, eerste lid, van voornoemde wet van 26 januari 2018 bpost aanwijst als aanbieder van de universele dienst voor een periode van vijf jaar vanaf 1 januari 2019 door, en dit op basis van een beheerscontract tussen bpost en de Belgische Staat;

Overwegende dat er een beheerscontract werd afgesloten tussen bpost en de Belgische Staat voor de periode 2019-2023; dat dit beheerscontract werd goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 29 maart 2019 (*B.S.*, 2 mei 2019); dat dit beheerscontract in werking trad op 1 januari 2019;

Overwegende dat de aanstelling van bpost voor een periode van vijf jaar, evenals het beheerscontract 2019-2023, aflopen op 31 december 2023;

Overwegende dat artikel 14, § 2, tweede lid, van voornoemde wet van 26 januari 2018 bepaalt dat de Koning, bij het verstrijken van de eerste aanwijzing voor vijf jaar (namelijk op 31 december 2023), de aanwijzing van bpost als leverancier van de universele dienst kan hernieuwen voor opeenvolgende periodes van vijf jaar, op basis van voor dezelfde duur gesloten beheerscontracten;

Overwegende dat op 18 april 2023 De Raad van het Instituut haar besluit heeft genomen betreffende de controle van de verzendingstermijnen tijdens het jaar 2021 van de binnenlandse prioritaire stukpostbriefwisseling, de binnenlandse niet-prioritaire stukpostbriefwisseling, de binnenlandse aangetekende stukpostzendingen, de binnenlandse stukpostpakketten en de binnenkomende prioritaire grensoverschrijdende stukpostbrievenpost,

Overwegende dat bpost aangemoedigd moet worden om een kwaliteitsvolle dienstverlening te behouden en haar efficiëntie in de aanbidding van de universele postdienst te verbeteren;

Overwegende dat de belangen van consumenten en kleine ondernemingen beschermd moeten worden;

Overwegende dat de behoeften van de gebruikers van de universele postdienst een voortdurende verandering kennen, onder meer door de ontwikkeling van de e-commerce en innovatieve internetdiensten;

Overwegende dat zoveel mogelijk moet vermeden worden dat de universele postdienst afhankelijk wordt van overheidsfinanciering;

TUSSEN

bpost, naamloze vennootschap van publiek recht, ingeschreven bij de Kruispuntbank van Ondernemingen onder nummer 214.596.464, vertegenwoordigd door haar Directiecomité overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 4, §2, en 19 van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, hierna “bpost” genoemd;

EN

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de Minister onder wie bpost ressorteert, overeenkomstig artikel 4, §1, van dezelfde wet, hierna de “Staat” genoemd,

WORDT OVEREENGESKOMEN ALS VOLGT:

HOOFDSTUK I – VOORWERP EN DEFINITIES

Artikel 1 Voorwerp

Dit contract (het “Contract”) legt de regels en voorwaarden vast waaronder bpost de universele postdienst levert waarmee zij werd belast door artikel 14, §2, van de postwet voor de periode van 1 januari 2024 tot 31 december 2028.

Artikel 2 Definities

2.1 “koninklijk besluit nettokost”: het koninklijk besluit (of de koninklijke besluiten) dat (die) in uitvoering van artikel 23, §1, laatste lid en 24, vijfde lid, van de postwet;

2.2 “uitzonderlijke omstandigheden”:

- (a) een daling van de volumes postzendingen verwerkt door bpost die het financieel evenwicht van de universele postdienst in gevaar brengt; of

- (b) elke andere omstandigheid die ertoe zou kunnen leiden dat de universele postdienst een onredelijke last voor bpost wordt in de zin van artikel 23, §2, van de postwet, wanneer deze last niet wordt vergoed door de Staat;
- 2.3 “stukpost”: briefwisseling die per individueel stuk wordt afgegeven;
- 2.4 “Instituut”: het Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie (afgekort “BIPT”) zoals bedoeld in hoofdstuk III van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector;
- 2.5 “wet van 1991”: de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven;
- 2.6 “postwet”: de wet van 26 januari 2018 betreffende de postdiensten;
- 2.7 “Minister”: het lid van de federale regering dat bevoegd is voor de postsector;
- 2.8 “kleingebruikerpakket”: een geheel van diensten omschreven in artikel 18, §1, van de postwet.

HOOFDSTUK II – UNIVERSELEDIENSTVERPLICHTINGEN

Artikel 3 **Draagwijdte van de universele postdienst**

De diensten inbegrepen in de universele postdienst zijn deze bedoeld in artikel 15 van de postwet (zoals zij, in voorkomend geval, door de Koning kunnen worden beperkt bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, overeenkomstig artikel 15, §§1, derde lid, en 3, van de postwet).

Artikel 4 **Universeledienstverplichtingen**

- 4.1 De levering van de universele postdienst omvat de verplichtingen bedoeld in artikel 16 van de postwet.

Wat de stukpost betreft wordt bpost geacht haar verplichtingen op grond van artikel 16, §1, 2°, van de postwet na te komen indien de bestelling minimaal vijf dagen per week wordt verzekerd, op het gehele Belgische grondgebied, voor de post die met een “prior” tarief is gefrankeerd.

- 4.2 Op alle postbussen moet het uur van de laatste nuttige lichting worden aangegeven, evenals het adres van de dichtstbijzijnde postbus wanneer een latere afgifte op dezelfde dag mogelijk is. Het uiterste uur van de laatste nuttige lichting moet voor minstens één postbus in elke gemeente zijn vastgesteld op 17 uur, en op 19 uur in de gemeenten waar dit gerechtvaardigd is in functie van de jaarlijkse door bpost te evalueren behoeften van de klanten. bpost verzekert een evenwichtige spreiding van de postbussen over het gehele grondgebied.

- 4.3 bpost verbindt zich ertoe te blijven zoeken naar de meest geschikte middelen om voorrang te geven aan de uitreiking van zendingen die betrekking hebben op familiale gebeurtenissen.
- 4.4 In haar hoedanigheid van door de Staat aangewezen operator, is bpost ook verantwoordelijk voor het verstrekken van de grensoverschrijdende postdienst en de internationale postcolli-dienst, overeenkomstig de desbetreffende akten van de Wereldpostvereniging (“UPU”).
- 4.5 bpost past de tarieven toe zoals die zijn vastgelegd door supranationale instanties of door internationale verdragen, inclusief:
- (a) de door de UPU voorgeschreven portvrijdom voor blindenschrift;
 - (b) de vrijstelling van posttaksen toegekend door de Conventies van Genève van 12 augustus 1949 betreffende de behandeling van de krijgsgevangenen en de bescherming van burgers in oorlogstijd
- 4.6 bpost ondersteunt burgers van wie de straatnaam of het huisnummer verandert ten gevolge van een fusie tussen gemeenten, bijvoorbeeld door hun postzendingen gedurende minstens 6 maanden gratis door te sturen.
- 4.7 bpost ondersteunt maximaal de ontwikkeling van meer duurzame e-commerce in België van zowel grote platformen als starters en kleine webshops.
- 4.8 bpost spant zich in om het versturen en ontvangen van aangetekende zendingen te vergemakkelijken, onder meer door haar processen op een klantvriendelijke manier aan te passen aan de digitale evolutie en in het kader van de bepalingen betreffende de uitreiking van aangetekende zendingen die zijn opgenomen in het Koninklijk Besluit van 14 maart 2022 betreffende de postdiensten.
- 4.9 bpost streeft ernaar om de koolstofvoetafdruk van de producten en diensten die tot de universele postdienst behoren te verminderen, in overeenstemming met de doelstellingen die werden gevalideerd door het Science-Based Targets-initiatief (SBTi).

Artikel 5 **Kwaliteit van de dienst**

5.1 bpost leeft de volgende kwaliteitsnormen na:

- (a) De volgende zendingen worden geleverd binnen de termijn van D+1:
 - (i) zendingen van prioritaire binnenlandse stukpostbrievenpost tot 2 kg;
 - (ii) aangetekende zendingen van binnenlandse stukpostbrievenpost tot 2 kg;

- (iii) de binnenlandse tegen enkelstuktarieven aangeboden postpakketten tot 10 kg die deel uitmaken van het kleingebruikerpakket zoals gedefinieerd door de postwet;
 - (iv) de rouwbrieven afgegeven in een postkantoor en gefrankeerd met een daartoe bestemde postzegel;
 - (b) De volgende zendingen worden binnen de termijn van D+3 geleverd:
 - (i) zendingen van niet-prioritaire binnenlandse stukpostbrievenpost tot 2 kg;
 - (ii) zendingen van binnenkomende internationale stukpostbrievenpost.
 - (c) De naleving van de verzendingstermijn van de zendingen bedoeld in de punten (a) (i) wordt gemeten volgens de norm CEN EN 13850 “Postdiensten – Kwaliteit van diensten – Meting van kwaliteit van eind-tot-eind dienstverlening voor prioritaire stukpost”.
 - (d) De naleving van de verzendingstermijn van de zendingen bedoeld in punt (b) wordt gemeten volgens de norm CEN EN 14508 “Postdiensten – Kwaliteit van diensten – Meting van kwaliteit van eind-tot-eind dienstlevering voor niet-prioritaire stukpost”.
 - (e) De naleving van de verzendingstermijn van de zendingen bedoeld in punt (a) (ii) tot en met (iv) wordt gemeten volgens de methode die door het Instituut na overleg met bpost wordt vastgesteld.
 - (f) Het meten van de naleving van de verzendingstermijn wordt uitgevoerd onder de controle van het Instituut. De resultaten van de controle van de naleving van de verzendingstermijnen worden elk jaar bekendgemaakt op de website van het Instituut.
- 5.2 bpost verbindt zich ertoe om stukpost op tijd te leveren, overeenkomstig de volgende doelstellingen:
- (a) minstens 95% van de zendingen moet worden geleverd binnen de verzendingstermijnen waartoe bpost gehouden is krachtens de punten (a) en (b) van artikel 5.1 van het Contract;
 - (b) minstens 97% van de zendingen moet worden geleverd binnen de verzendingstermijnen waartoe bpost gehouden is krachtens de punten (a) en (b) van artikel 5.1 van het Contract, plus één dag.
- Het percentage van de zendingen geleverd binnen de termijnen vastgesteld in de punten (a) en (b) van artikel 5.1 van het Contract wordt gemeten voor elke postdienst die betrekking heeft op de zendingen bedoeld in de punten (a) en (b) van artikel 5.1 van het Contract.
- 5.3 Het Instituut hoort bpost in geval van niet-naleving door bpost van:

(a) een norm van 93% in D+1 voor de zendingen van genormaliseerde stukpostbrievenpost bedoeld in artikel 5.1, punten a) i) of a) ii) van het Contract;

(b) een norm van 93% in D+3 van de zendingen voor genormaliseerde stukpostbrievenpost bedoeld in artikel 5.1, onder (b) (i) van het Contract.

Voor de zendingen bedoeld in de punten (a) (i) of (a) (ii) van artikel 5.1 van het Contract, kan het Instituut als corrigerende maatregel aan bpost de verplichting opleggen om een bedrag van 0,6 miljoen EUR te investeren in projecten die op korte termijn resulteren in een kwaliteitsverbetering, voor elke 1% afwijking van een D+1 norm van 93%, wanneer de totale afwijking voor elk type zending niet meer dan 6% bedraagt.

Voor de zendingen bedoeld in punt (b) (i) van artikel 5.1 van het Contract, kan het Instituut als corrigerende maatregel aan bpost de verplichting opleggen om een bedrag van 0,6 miljoen EUR te investeren in projecten die op korte termijn resulteren in een kwaliteitsverbetering, voor elke 1% afwijking van een D+3 norm van 93%, wanneer de totale afwijking voor elk type zending niet meer dan 6% bedraagt.

Vanaf een afwijking die hoger is dan 6%, bedraagt het bedrag van verplichte investering bij wijze van correctiemaatregel 1,2 miljoen EUR voor elke afwijking van 1% ten opzichte van de norm D+1 van 93% voor de zendingen bedoeld in artikel 5.1, onder a) (i) en (a) (ii) van het Contract en voor elke 1% afwijking van de D+3 norm van 93% voor de zendingen bedoeld in artikel 5.1, onder (b) (i) van het Contract. De som van de bedragen aan verplichte investeringen dat bij wijze van correctiemaatregel kan opgelegd worden blijft evenwel beperkt tot 12,5 miljoen EUR.

Artikel 6 Informatie aan de gebruikers

bpost leeft de verplichtingen na met betrekking tot informatie aan de gebruikers bepaald door de artikelen 11 en 12 van de postwet, in het bijzonder door de gebruikers correcte, actuele en volledige informatie te verschaffen over de producten en diensten die deel uitmaken van de universele dienst.

bpost vermeldt, met name op haar website, het telefoonnummer van haar klantendienst, alsook de contactgegevens van de ombudsdienst voor de postsector (ombudsman post).

Ze informeert de gebruikers, in het bijzonder op haar website, over de procedure die beschikbaar is voor de eerlijke en snelle behandeling van klachten van gebruikers.

Er wordt regelmatig overleg georganiseerd tussen bpost en de ombudsdienst voor de postsector, met name over de informatie aan de gebruikers en het beheer van de klachten.

Artikel 7 Verbetering van het beheer van klachten van gebruikers

bpost tracht het proces en de transparantie te verbeteren met betrekking tot klachten over haar producten en diensten die binnen de werkingssfeer van de universele dienst vallen.

In dit verband publiceert bpost elk jaar op zijn website en deelt het aan het Instituut een overzicht mee van de klachten van gebruikers die het in de loop van het voorgaande jaar heeft ontvangen met betrekking tot producten en diensten die binnen de werkingssfeer van de universele dienst vallen. De eerste publicatie van dit verslag vindt plaats in het eerste kwartaal na een volledig jaar van gegevensregistratie in de nieuwe tool voor klachtenbeheer van bpost, waarvan de implementatie gepland is in de loop van 2023-2024.

Dit rapport zal minstens het aantal ingediende en behandelde klachten bevatten, opgesplitst per product- of dienstenfamilie, per kanaal van indiening en per reden van klacht. Het rapport zal in het bijzonder gebaseerd zijn op de richtlijnen en aanbevelingen beschreven in de norm CEN EN 14012 met betrekking tot de kwaliteit van postdiensten.

Artikel 8 **Tarieven**

8.1 bpost ziet erop toe dat de tarieven van elk van de diensten van de universele postdienst aangeboden door bpost conform zijn aan de tariefbeginselen vervat in artikel 17, §1, van de postwet. De tarieven voor brievenpost die deel uitmaakt van de universele postdienst respecteren de verplichting bepaald in artikel 17, §2, van de postwet om minstens één openbaar verminderd tarief aan te bieden dat afhangt van minimale afgiftehoeveelheden.

8.2 bpost beperkt haar jaarlijkse tariefverhogingen die betrekking hebben op de diensten die behoren tot het kleingebruikerpakket volgens het tarifair plafond (“price cap”) bedoeld in artikel 18, §1, derde lid, van de postwet. Dit plafond wordt berekend volgens de formule gedefinieerd in artikel 19, §1, van de postwet en opgenomen in bijlage 1 van het Contract.

Wanneer een tariefverhoging van bpost met betrekking tot de tarieven van de diensten behorende tot het kleingebruikerpakket deze “price cap” respecteert, worden de tarieven conform geacht met de verplichtingen van betaalbaarheid en kostenoriëntering bedoeld in artikel 17, §1, 1° en 2°, van de postwet.

8.3 Overeenkomstig artikel 18, §2, van de postwet, is het Instituut belast met de voorafgaandelijke controle van de conformiteit van de tariefverhogingen voor de diensten behorende tot het kleingebruikerpakket met de tariefbeginselen en de “price cap”.

8.4 bpost kan de tariefaanpassingen vanaf 1 januari van elk jaar toepassen. Deze hoeven niet tegelijk te worden toegepast en mogen over het jaar worden gespreid.

8.5 Indien bpost haar prijzen tijdens een kalenderjaar niet zo veel verhoogt als is toegestaan ingevolge de toepassing van de “price cap” bedoeld in artikel 18, §1, van de postwet en berekend volgens de formule gedefinieerd in artikel 19, §1, van de postwet en opgenomen in bijlage 2 van het Contract, mag zij die overblijvende marge in de loop van de volgende drie jaar gebruiken. Dezelfde regel geldt wanneer er geen tariefaanpassingen hebben plaatsgevonden.

8.6 De zendingen bedoeld in artikel 5.1(b) (i) behoren tot het kleingebruikerpakket bedoeld in artikel 18, §1 van de wet en de tarieven van deze zendingen zijn gereduceerde tarieven zoals bedoeld in artikel 18, §4, tweede lid van de wet.

Artikel 9 Wijziging van de verplichtingen die voortvloeien uit de universele postdienst

- 9.1 Wanneer de verplichting van de universele postdienst opgelegd aan bpost (i) aanleiding geeft tot een onredelijke last in de zin van artikel 23, §2, van de postwet tijdens het laatste afgesloten boekjaar of (ii) volgens onderbouwde projecties van bpost, het financieel evenwicht van de universele postdienst wordt bedreigd voor het lopende boekjaar of voor de volgende boekjaren, heeft bpost de verplichting om aan de Minister voor te stellen om de verplichtingen die voortvloeien uit de universele postdienst te verlichten in de mate dat dit is bepaald of toegelaten door de postwet of, in voorkomend geval, voorstellen tot wijziging van de postwet te doen aan de Minister. Deze verlichting is erop gericht om via een zo proactief mogelijke verwittiging van bpost aan de Minister te vermijden dat de onredelijke last die voortvloeit uit de universele postdienst moet worden vergoed ten laste van de Rijksbegroting, of om de last die door de Staat moet worden vergoed, te verminderen.
- 9.2 Het verzoek tot verlichting bedoeld in artikel 9.1 van het Contract wordt ingediend en behandeld volgens de volgende procedure:
- (a) bpost dient het verzoek schriftelijk in bij de Minister. Dit verzoek bevat de volgende informatie:
 - (i) het detail van de berekening van de nettokosten voor het voorbije afgesloten boekjaar dat bpost jaarlijks aan het Instituut dient over te maken krachtens artikel 23, §1 van de postwet;
 - (ii) een beschrijving van de bestaande of door bpost voor de toekomst voorziene onredelijke last. Wanneer het verzoek een bedreiging inroep van het financiële evenwicht van de universele dienst, bevat het verzoek eveneens de prognoses waarop bpost zich baseert om een dergelijke bedreiging in te roepen. Wanneer het verzoek betrekking heeft op uitzonderlijke omstandigheden, beschrijft bpost bovendien de uitzonderlijke omstandigheden in kwestie; en
 - (iii) een of meer concrete voorstellen tot verlichting van de verplichtingen die voortvloeien uit de universele dienst. bpost kan onder meer de Minister voorstellen om een koninklijk besluit goed te keuren wanneer de Koning krachtens de postwet bevoegd is maatregelen te nemen om de verplichtingen die voortvloeien uit de universele postdienst van bpost te verlichten of, in voorkomend geval, om de postwet zelf te wijzigen.
 - (b) bpost dient het verzoek in bij de Minister van zodra zij vaststelt dat de nettokost van de postale universele dienst, zoals berekend conform artikel 23, §1 van de postwet, op korte termijn een “onredelijke last” in de zin van artikel 23, §2 van de postwet dreigt te worden, en dus ruim voordat er zich een situatie voordoet waarin de Staat zou moeten tussenkomen in de financiering van de universele dienst. Indien het verzoek niettemin gelijktijdig wordt ingediend met een verzoek tot staatstussenkomst, wordt de beschrijving van de onredelijke last vermeld in het

verzoek tot staatstussenkomst geacht de informatie te bevatten die door bpost moet worden verstrekt overeenkomstig punt (a)(ii).

- (c) De Minister legt het verzoek binnen de maand na ontvangst ervan voor aan de Ministerraad en de Ministerraad streeft ernaar over het verzoek te beslissen binnen een termijn van drie maanden na ontvangst van het verzoek door de Minister. Indien het verzoek gelijktijdig wordt ingediend met een verzoek tot staatstussenkomst zoals bedoeld in artikel 24 van de postwet, streeft de Ministerraad ernaar een beslissing over het verzoek te nemen binnen dezelfde termijn als de termijn die van toepassing is voor de beslissing over het verzoek tot staatstussenkomst, zoals vastgelegd door het koninklijk besluit nettokost.
- (d) Bij de beoordeling van de door bpost verstrekte informatie overeenkomstig de punten (a)(i) en (ii), houdt de Ministerraad rekening met het laatste verslag van het Instituut bedoeld in artikel 23, §1 van de postwet. Indien het verzoek gelijktijdig wordt ingediend met een verzoek tot staatstussenkomst zoals bedoeld in artikel 24 van de postwet, houdt de Ministerraad eveneens rekening met het advies van het Instituut bedoeld in artikel 24, vierde lid van de postwet en met de eventuele opmerkingen van bpost op dat advies, voor zover deze adviezen of opmerkingen aan de Minister worden overgemaakt binnen termijn bedoeld in punt (c). De Ministerraad kan zich laten bijstaan door een gereputeerde deskundige met internationale ervaring en een specifieke kennis van de postsector.
- (e) Binnen de termijn bedoeld in punt (c), deelt de Minister, op last van de Ministerraad, aan bpost schriftelijk hetzij het akkoord van de Ministerraad met het voorstel van bpost mee, hetzij zijn gemotiveerde weigering. De Ministerraad kan de Minister eveneens gelasten een tegenvoorstel uit te werken en aan bpost voor te leggen. Indien de Minister een tegenvoorstel doet aan bpost, nodigt hij bpost uit om hem binnen de termijn van een maand haar eventuele schriftelijke opmerkingen over dit tegenvoorstel mee te delen. Bij gebrek aan een reactie van de Minister (akkoord, weigering of tegenvoorstel) binnen de termijn bedoeld in punt (c), wordt het voorstel van bpost geacht geweigerd te zijn.
- (f) Indien (i) de Minister namens de Ministerraad akkoord gaat met het voorstel van bpost of (ii) bpost een over het algemeen positief standpunt inneemt over een tegenvoorstel van de Minister, legt de Minister, binnen de twee maanden, de nodige ontwerp teksten ter goedkeuring voor aan de Ministerraad, gebaseerd op, naar gelang het geval, de door bpost voorgestelde amendementen dan wel op zijn eigen tegenvoorstel, in voorkomend geval aangepast rekening houdend met de opmerkingen van bpost.
- (g) Indien de Ministerraad de door de Minister voorgelegde ontwerp teksten goedkeurt, volgen deze ontwerp teksten verder de normale procedure voor het aannemen van een wetsontwerp of een reglementair besluit, naar gelang het geval.
- (h) Indien (i) de Minister het voorstel van bpost weigert, (ii) bpost een over het algemeen negatief standpunt inneemt over het tegenvoorstel van de Minister of (iii)

de Ministerraad de ontwerpteksten bedoeld in punt (f) niet goedkeurt, blijft de *status quo* behouden.

- 9.3 bpost kan eveneens op elk ogenblik vrijblijvend voorstellen doen aan de Minister en de Wetgevende Kamers voor wijzigingen aan het regelgevend kader van de postsector die zij nuttig en gepast acht om dit kader aan te passen aan de veranderende behoeften van de gebruikers.
- 9.4 Elk voorstel dat door bpost wordt voorgelegd krachtens artikel 9 van het Contract doet geen afbreuk aan het recht van bpost om een vergoeding te verkrijgen voor elke onredelijke last die zij reeds heeft opgelopen en, in voorkomend geval, voor elke toekomstige onredelijke last overeenkomstig artikel 24 van de postwet.

HOOFDSTUK III – TRANSPARANTIE VAN BOEKHOUDING EN BEREKENING VAN DE NETTOKOST VAN DE UNIVERSELE POSTDIENST

Artikel 10 Transparantie van boekhouding

- 10.1 De boekhouding van bpost leeft de regels na inzake boekhoudkundige transparantie en scheiding van rekeningen alsook de methode voor de toewijzing van kosten waarin de artikelen 20 en 21 van de postwet voorzien.
- 10.2 De controle van de analytische boekhouding van bpost gebeurt overeenkomstig artikel 22 van de postwet.

Artikel 11 Vergoeding van de onredelijke last van de universele postdienst

- 11.1 Overeenkomstig artikel 23 van de postwet en het koninklijk besluit nettokost, berekent bpost jaarlijks de nettokosten van de universeledienstverplichtingen. Deze berekening is gebaseerd op de volgende beginselen:
- (a) De nettokosten van de universeledienstverplichtingen van bpost worden berekend aan de hand van een methode die gebaseerd is op een vergelijking tussen twee scenario's, namelijk: (i) de referentiesituatie waarin bpost de universele postdienst aanbiedt, met inbegrip van alle daaruit voortvloeiende verplichtingen en (ii) een realistisch tegenfeitelijk scenario opgesteld door bpost waarin bpost de universele postdienst niet aanbiedt en dus geen van de daaruit voortvloeiende verplichtingen moet dragen.
 - (b) Het tegenfeitelijk scenario betreft een aannemelijke alternatieve commerciële strategie die bpost zou kunnen nastreven in de veronderstelling dat zij niet onderworpen was aan de universeledienstverplichtingen. Dit scenario houdt rekening met de economische context en de commerciële realiteit van bpost van het jaar waarvoor de nettokosten worden berekend.

- (c) De nettokosten worden berekend als het verschil in bedrijfswinst vóór belastingen en interest die bpost zou hebben in het tegenfeitelijk scenario tegenover de referentiesituatie.
 - (d) De vermeden kost in het tegenfeitelijk scenario wordt berekend op basis van een LRIC (“*Long Run Incremental Cost*”) methodologie die aan de producten en diensten enerzijds gezamenlijke kosten toewijst die met deze producten en diensten een direct of indirect verband van kostenveroorzaking hebben, alsook een eventuele markup om bepaalde transversale kosten te dekken zonder kostenveroorzakingsverbanden met deze producten/diensten.
 - (e) De berekeningen zijn in principe gebaseerd op de gegevens komende van de gedetailleerde analytische boekhouding van de aanbieder van de universele dienst, mits enige aanpassing teneinde de kosten die niet worden geïmpacteerd in het counterfactual scenario te verwijderen.
 - (f) Aangezien eventuele inefficiënte kosten zowel in de referentiesituatie als in het tegenfeitelijk scenario zijn opgenomen, neutraliseren deze elkaar in principe.
 - (g) Kosten geëlimineerd per kostencategorie worden sequentieel geanalyseerd.
 - (h) Bij de berekening van de nettokosten houdt bpost rekening met eventuele kruiseffecten en waakt zij erover dubbeltellingen te vermijden.
- 11.2 De waarde van de immateriële en marktvoordelen waarvan bpost eventueel geniet dankzij haar statuut van aanbieder van de universele dienst moet afgetrokken worden van de nettokost van de universele dienst.
- 11.3 Van de bedrijfswinst in de referentiesituatie en van de bedrijfswinst in het tegenfeitelijk scenario wordt telkens de kapitaalkost van het aangewend kapitaal afgetrokken.
- 11.4 Het saldo van de berekening conform artikelen 11.1 tot 11.3 wordt vergeleken met de omzet die de aanbieder van de universele dienst heeft gerealiseerd in het segment van de verplichte universeledienstverlening om te bepalen of de nettokosten een onredelijke last vormt in de zin van artikel 23, § 2, van de postwet. Wanneer, ondanks eventuele verlichtingsmaatregelen genomen krachtens artikel 8 van het Contract, de universeledienstverplichtingen opgelegd aan bpost aanleiding geven tot een onredelijke last in de zin van artikel 23, §2, van de postwet, vergoedt de Staat deze onredelijke last overeenkomstig artikel 24 van de postwet.
- 11.5 Compensatie mag pas worden toegekend nadat de Europese Commissie heeft besloten, of geacht wordt te hebben besloten, dat de compensatie ofwel geen staatssteun vormt, ofwel staatssteun vormt die verenigbaar is met de interne markt, overeenkomstig de regels inzake staatssteun.
- 11.6 Om de Staat toe te laten om te anticiperen op, en rekening te houden met, de budgettaire impact van een eventuele nettokost van de universele dienst, deelt bpost elk jaar ten laatste op 31 januari aan de Minister een lijst mee van sleutelindicatoren die verband houden met

de berekening van de nettokost en die zij gedurende het jaar zal monitoren. bpost brengt ten laatste op 1 juni van het jaar een tussentijds verslag uit bij de Minister over de evolutie van deze sleutelindicatoren. Deze sleutelindicatoren betreffen factoren die relevant zijn voor de berekening van de nettokost (zoals, maar zonder zich te beperken tot, het volume brievenpost verdeeld door bpost) en kunnen in de tijd variëren in functie van de ontwikkelingen in de postsector, zowel aan de vraag- als aan de aanbodzijde.

HOOFDSTUK IV – ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 12 **Bestaande verplichtingen**

- 12.1 De wettelijke of reglementaire verplichtingen van bpost die in het Contract worden vermeld, zijn deze welke van kracht zijn op de datum van ondertekening van het Contract, onverminderd de verlichtingsmaatregelen die, in voorkomend geval, kunnen worden genomen overeenkomstig artikel 8 van het Contract.
- 12.2 bpost is niet onderworpen aan enige andere verplichting voortvloeiend uit haar aanduiding als aanbieder van de universele postdienst overeenkomstig artikel 14 van de postwet, dan de verplichtingen vermeld in de hoofdstukken II en III van het Contract.

Artikel 13 **Toezicht**

- 13.1 Het Instituut houdt toezicht op de naleving door bpost van zijn universeledienstverplichtingen zoals bepaald in het Contract, overeenkomstig artikel 14, §1, 3°, van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector.

Artikel 14 **Sancties bij niet-naleving**

- 14.1 Wanneer één van de partijen bij het Contract de clausules ervan, met uitzondering van artikel 5, niet naleeft, heeft de andere partij het recht om schadevergoeding en interesten te eisen voor de rechtstreekse schade die zij zou hebben geleden overeenkomstig artikel 3, §3, van de wet van 1991 en overeenkomstig artikel 5.240 van het Burgerlijk Wetboek.
- 14.2 Deze laatste partij meldt aan de andere partij de niet-naleving van de clausules van het Contract per aangetekende brief en dit binnen twee maanden na de vaststelling van de niet-naleving van het Contract. Deze formaliteit geldt als ingebrekestelling. Deze ingebrekestelling bevat een redelijke termijn van maximum twee maanden om de niet-naleving van het Contract recht te zetten.
- 14.3 De eventuele schadevergoeding die voor dezelfde handeling aan de gebruiker van de betrokken diensten dient te worden uitbetaald en elke sanctie opgelegd door het Instituut op grond van artikel 21 van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector, zullen worden afgetrokken

van de schadevergoeding en interesten die verschuldigd zijn op grond van artikel 14.1 van het Contract.

Artikel 15 **Overmacht**

- 15.1 Wanneer buitengewone gebeurtenissen of gebeurtenissen buiten de wil van de partijen, waaronder overmacht, bepaalde verbintenissen van het Contract onuitvoerbaar maken of verhinderen dat bepaalde doelstellingen worden gehaald, wordt geen van de partijen geacht in gebreke te zijn voor wat betreft de uitvoering van haar verbintenissen of het behalen van de geplande doelstellingen, en plegen de partijen overleg omtrent de te nemen bijsturingsmaatregelen.
- 15.2 Indien bij het afsluiten van het volgend boekjaar wordt vastgesteld dat deze maatregelen geen resultaat hebben opgeleverd, komen beide partijen, door middel van een bijvoegsel bij het Contract, tot een overeenkomst aangaande de bijkomende te treffen maatregelen.

Artikel 16 **Duur en inwerkingtreding**

Het Contract wordt afgesloten voor een termijn van vijf jaar die loopt vanaf 1 januari 2024. Het treedt in werking op 1 januari 2024.

De partijen zijn van plan om ten laatste in het eerste kwartaal van 2026 samen te komen om de ontwikkeling van de universele postdienst te evalueren en, indien nodig, dit Contract aan te passen, met name in geval van een versnelde daling van de volumes en gelet op het verband tussen de verschillende opdrachten van openbare dienst die aan bpost zijn toegewezen.

GEDAAN TE BRUSSEL,

Voor de naamloze vennootschap van publiek recht bpost:

Namens het directiecomité,

Namens de Raad van Bestuur,

De CEO *ad interim*,

De voorzitter van de Raad van Bestuur,

Philippe DARTIENNE

Audrey HANARD

Namens de Belgische Staat:

De Minister van Post,

P. DE SUTTER

BIJLAGE

Price cap formule

bpost dient de volgende regels in acht te nemen voor de berekening van de tariefverhogingen die betrekking hebben op de diensten behorende tot het kleingebruikerpakket:

- (a) De gewogen tariefverhoging, zoals gedefinieerd, is lager dan of gelijk aan de verhoging van het gezondheidsindexcijfer, tussen de maand april van het voorlaatste jaar en de maand april van het jaar n-1 dat voorafgaat aan de toepassing van de tariefverhoging, verminderd met de correctiefactor “X”.

$$\sum_{j=1}^N W_{j,n-2} \times M_{j,n} \leq \left(\frac{I_{n-1}}{I_{n-2}} * [1 - X] - 1 \right)$$

$M_{j,n}$: tariefwijziging van dienst j in jaar n ten opzichte van het voorgaande jaar, uitgedrukt in %

$W_{j,n-2}$: aandeel in de omzet van dienst j in jaar n-2, gedeeld door de totale omzet van het pakket in hetzelfde jaar, uitgedrukt in %

N: het aantal in het pakket opgenomen diensten

n: jaar waarin de tariefverhoging wordt toegepast

I_{n-1} : waarde van het gezondheidsindexcijfer in april van jaar n-1 dat aan de toepassing van de tariefverhoging voorafgaat

I_{n-2} : waarde van het gezondheidsindexcijfer in april van het voorlaatste jaar n-2

X: een correctiefactor die wordt toegepast op de inflatie om de maximale verhoging van de gemiddelde tarieven van het kleingebruikerpakket te bepalen. De waarde van deze factor kan negatief zijn.

- (b) Om de naleving van de beginselen van betaalbaarheid en kostenoriëntering bedoeld in artikel 17, §1, 1° en 2° van de postwet te verzekeren, houdt de berekening van de X-factor rekening met de evolutie van de volumes behandeld door bpost, een mechanisme voor het aanmoedigen van de efficiënte aanbieder van de universele dienst en met een billijke verdeling van de efficiëntiewinsten van bpost tussen bpost en de gebruikers van de producten behorende tot het kleingebruikerpakket. Deze berekening wordt gemaakt aan de hand van de volgende formule:

$$X = V / (1 + V) + KRF * EWV$$

“V” is de verwachte gewogen gemiddelde evolutie van het volume van de producten behorende tot het kleingebruikerpakket tussen het jaar n-1 en het jaar n. V wordt berekend door de verwachte evolutie van de volumes van elk van de producten behorende tot het kleingebruikerpakket tussen het jaar n-1 en het jaar n te wegen gebruik makend van het aandeel in de verwachte inkomsten van het kleingebruikerpakket van elk van deze producten in het jaar n-1 als wegingsfactor.

“KRF” is een kostenreductiefactor, dit wil zeggen de jaarlijkse graad van kostenreductie die bpost moet realiseren in de komende jaren teneinde gedeeltelijk het effect van de daling van de volumes te compenseren. Deze factor KRF wordt vastgesteld op 2,8%.

“EWV” is een efficiëntiewinstverdelingsfactor, dit wil zeggen een factor die het aandeel van de efficiëntiewinsten van bpost vertegenwoordigt dat deze moet afstaan aan de gebruikers van de diensten van het kleingebruikerpakket via de tarieven. Deze factor wordt vastgesteld op 33%.

- (c) De prijzen die worden verkregen door de toepassing van de price cap formule worden afgerond op de hogere of lagere cent van een euro, zelfs indien de tariefverhoging dan het maximum overschrijdt dat het resultaat is van de toepassing van diezelfde formule.
- (d) Voor de toepassing van de price cap formule wordt er rekening gehouden met de prijsverlagingen.
- (e) Wat de uitgaande grensoverschrijdende post en de uitgaande grensoverschrijdende postpakketten betreft, zullen de tariefverhogingen die rechtstreeks het gevolg zijn van een verhoging van de eindrechten betaald door bpost niet in rekening worden genomen voor de toepassing van de price cap formule.